Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego w Szkole Podstawowej Sportowej nr 272

I. Podstawa prawna WSDZ

- Rozporządzenie MEN z 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019 poz. 325).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z 20 stycznia 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2026 poz. 73).
- Rozporządzenie MEN z 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania (Dz.U. 2019 poz. 639 ze zm.).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2018 r., poz. 996)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017 poz. 1591 z późn. zm.)

II. Założenia systemu

Wybór zawodu jest jedną z najważniejszych decyzji podejmowanych przez młodzież. Jest to długi proces decyzyjny, który obejmuje etap przygotowawczy, etap podjęcia decyzji i etap jej realizacji. Niezbędna jest zatem pomoc i opieka we wspomaganiu i przyspieszaniu dojrzałości do podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych.

Wspieranie procesu planowania kariery edukacyjno-zawodowej jest jednym z głównych zadań szkoły i powinno mieć charakter systemowy.

System tworzą wszyscy nauczyciele na czele z Koordynatorem Doradztwa Zawodowego – nauczycielem wyznaczonym przez Dyrektora do inicjacji i organizacji różnego rodzaju zajęć i działań wychowawczych związanych z podjęciem decyzji edukacyjno – zawodowych.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego jest integralną częścią Programu Wychowawczego Szkoły. Wszyscy członkowie Rady Pedagogicznej

współpracują na rzecz wprowadzania treści z doradztwa zawodowego do treści różnych przedmiotów szkolnych, lekcji wychowawczych i zebrań z rodzicami.
Szkoła powinna nie tylko dostarczać uczniom informacji na temat możliwości dalszych dróg kształcenia i rynku pracy, ale również zachęcać uczniów do udziału w różnego rodzaju kołach zainteresowań, projektach, konkursach, działalności w organizacjach szkolnych, każdej formie kreatywności na terenie i na rzecz szkoły, by stworzyć im warunki poznania siebie, swoich umiejętności i możliwości, samodzielnego i świadomego decydowania o tym, w jaki sposób je wykorzystać. Uczeń kończący szkołę i wchodzący na rynek pracy powinien być przygotowany przez szkołę oraz dom do planowania kariery zawodowej (konieczność ścisłej współpracy rodziców i szkoły)

III. Cele programu

Celem ogólnym wszystkich działań systemu jest przygotowanie uczniów do wyboru szkoły, kierunku kształcenia lub zawodu poprzez pobudzanie do samopoznania i zdobywanie wiedzy niezbędnej do właściwego planowania kariery.

Celem orientacji zawodowej **w klasach I–III** jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Celem orientacji zawodowej **w klasach IV–VI** jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

Celem doradztwa zawodowego w **klasach VII–VIII** szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy obecnie, prognoz dotyczących zatrudnienia oraz i systemu edukacji.

Cele operacyjne dotyczą poszczególnych grup uczniów (zgodnie z Rozporządzeniem z 2026 r.)

Uczniowie:

a) **Uczeń klas 1 -3**

1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;

1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;

1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;

1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;

1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych. :

2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;

2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;

2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;

2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;

2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;

2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;

3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;

3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich

4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą**.**

b) **Uczeń klas 4-6**

1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;

1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;

1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;

1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;

2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;

2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;

2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;

2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;

3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;

3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą

c) Uczeń klas 7-8

1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb
2.1 wykorzystuje umiejętności cyfrowe do efektywnego przeszukiwania ogólnodostępnych platform edukacyjnych i stron internetowych w celu pozyskania informacji na temat zawodów;
2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców, z uwzględnieniem pracy zdalnej, elastycznych form zatrudnienia i przedsiębiorczości;
2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy, w tym przez wolontariat, udział w projektach społecznych lub praktykach absolwenckich
2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
2.7 dokonuje autoprezentacji;
2.8 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym publiczne służby zatrudnienia, OChotnicze Hufce Pracy i agencje zatrudnienia
2.9 charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje w zawodach oraz możliwości ich uzyskania;
2.10 rozpoznaje wpływ nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji, na zmiany w zawodach i formach zatrudnienia

3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;

3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów;

3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;

3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;

4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;

4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;

4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Nauczyciele:

- rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności, predyspozycje uczniów
- wspierają decyzję zawodowo-edukacyjną swoich uczniów,
- realizują metodami aktywnymi zgodnie z podstawą programową tematy zawodoznawcze
- uczestniczą w szkoleniach dotyczących treści z doradztwa edukacyjno-zawodowego

Rodzice:

- znają czynniki ważne przy wyborze szkoły i zawodu
- znają ścieżki edukacyjne, ofertę szkół, zasady rekrutacj
- wiedzą, gdzie szukać pomocy dla swoich dzieci w sytuacjach trudnych i problemowych
- są doradcami swoich dzieci w procesie wyboru szkoły i zawodu
- czynnie uczestniczą w organizowaniu doradztwa zawodowego na terenie szkoły (pogadanki o zawodach na godzinach wychowawczych lub lekcjach przedmiotowych)

IV. Formy i metody pracy

a) Działania skierowane do uczniów

· rozmowy i wywiady doradcze z doradcą zawodowym z poradni, psychologiem i pedagogiem szkolnym

· diagnozowanie predyspozycji zawodowych poprzez metody testowe, kwestionariusze, ankiety

· prowadzenie tablicy informacyjnej z zakresu doradztwa zawodowego, prowadzenie projektów edukacyjnych tematycznie powiązanych z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym.

· organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym, np. konkursy, festiwale czy prezentacje zawodów;

· wycieczki zawodoznawcze oraz wyjazdy na Targi Edukacyjne, dni otwarte szkół ponadpodstawowych

· stwarzanie uczniom klas VII–VIII możliwości udziału w ramach zajęć edukacyjnych w zajęciach u pracodawców lub szkołach kształcących w z

· spotkania z absolwentami, przedstawicielami zawodów

· spotkania z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych

· · projekcje filmów zawodoznawczych

· organizowanie konkursów promujących zainteresowania uczniów i wolontariatu w szkole

- akcje Szkolnego Koła Wolontariatu

b) Działania skierowane do nauczycieli

- umożliwienie udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego;
- udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego;
- wspieranie w realizacji zadań doradztwa zawodowego.

c) Działania skierowane do rodziców

- organizowanie spotkań informacyjno-doradczych z doradcą zawodowym w szkole. spotkań online dotyczących rekrutacji i oferty szkół ponadpodstawowych

- prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów;
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez: stronę www szkoły, tablice informacyjne, e-dziennik Librus);
- włączanie rodziców w szkolne działania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym (zapraszanie rodziców na pogadanki o ich zawodach na godzinach wychowawczych, współorganizowanie wycieczek np. do zakładów pracy czy prywatnych firm rodziców)

V. Orientacja zawodowa i doradztwo zawodowe dla uczniów są realizowane:

- podczas grupowych zajęć związanych z doradztwem zawodowym prowadzonych przez koordynatora doradztwa zawodowego , które wynikają z ramowych planów nauczania w klasach 7.i 8.
- w trakcie bieżącej pracy z uczniami w trakcie zajęć prowadzonych przez nauczycieli i wychowawców – m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, zajęciach z wychowawcą i innych zajęciach, a także w formie indywidualnych porad i konsultacji prowadzonych przez doradcę zawodowego (lub innych specjalistów, wychowawców, nauczycieli) ;
- podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole (jak np. szkolne targi edukacyjne, projekty edukacyjne, konkursy zawodoznawcze) lub poza nią (np. udział w targach edukacyjnych, w wizytach zawodoznawczych w zakładach pracy
- podczas konkursów organizowanych przez SU
- przez akcje Szkolnego Koła Wolontariatu

Realizatorzy i sojusznicy realizacji WSDZ

Dyrektor:

• odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym; • współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ;
• wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
• zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;

Doradca zawodowy/Koordynator Doradztwa:
• określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
• pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
• prowadzi zajęcia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego oraz zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
• wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
• prowadzi doradztwo indywidualne dla uczniów.
• systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania związane z doradztwem zawodowym;
• planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami;
• gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia;
• współpracuje z dyrektorem szkoły, realizując zadania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym;
• przygotowuje projekt WSDZ;
• gromadzi, aktualizuje i udostępnia zasoby związane z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym;
• współpracuje ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych, instytucjami działającymi na rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego, szkołami kształcącymi w zawodzie, lokalnymi, przedsiębiorcami, rodzicami w celu realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego.

Wychowawcy:
• określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;

• eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
• włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
• realizują tematy związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
• wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
• współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
• współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej i trenerzy):
• określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
• eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
• współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
• przygotowują uczniów do udziału w konkursach np. zawodoznawczych; • współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Specjaliści:
• określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
• włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
• współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;

• włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);
• współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego
• udzielają uczniom informacji o możliwościach korzystania z usług doradcy zawodowego.

Sojusznikami szkoły w obszarze doradztwa zawodowego są:
1) Poradnie psychologiczno-pedagogiczne (PPP), do których zadań należy:
• diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;
• udzielanie pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery;
• prowadzenie dla pracowników szkół szkoleń, kursów, szkoleniowych rad pedagogicznych;
• tworzenie sieci doradców zawodowych i osób zainteresowanych doradztwem zawodowym.

2) Centrum Doradztwa Zawodowego, do którego zadań należy:
• organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, konferencji dla doradców zawodowych oraz osób zainteresowanych doradztwem zawodowym,
• tworzenie sieci doradców zawodowych i osób zainteresowanych doradztwem zawodowym,
• przygotowywanie publikacji z zakresu doradztwa zawodowego

3) Szkoły ponadpodstawowe. zwłaszcza kształcące w zawodzie:
• udzielanie osobom zainteresowanym informacji na temat oferty edukacyjnej i zawodowej oraz zasad rekrutacji;
• prowadzenie laboratoriów, wykładów i warsztatów, rozwijających zainteresowania uczniów;
• organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym – szczególnie dla klas VII i VIII;

• organizowanie Dni Otwartych dla uczniów klas VII i VIII.
• współpraca przy układaniu planu realizacji zadań z doradztwa zawodowego na dany rok szkolny (planowanie współpracy pomiędzy szkołami)

4) Centra kształcenia praktycznego (CKP):
• organizowanie dla uczniów lekcji zawodoznawczych;
• współorganizowanie konkursów zawodoznawczych;
• organizowanie dla uczniów zajęć rozwijających ich zainteresowania i pasje;
• współorganizowanie przedsięwzięć o charakterze zawodoznawczym;
• informowanie uczniów ostatnich klas o możliwości odbywania zajęć praktycznych lub praktyk zawodowych.

5) Lokalni przedsiębiorcy/ zakłady pracy/ Branżowe Centra Umiejętności
• współpraca przy układaniu planu realizacji zadań z doradztwa zawodowego na dany rok szkolny (planowanie współpracy w formie wizyt zawodoznawczych)

V. Tematyka zajęć z doradztwa zawodowego

Klasy I - III
Tematyka poruszana na zajęciach z zakresu kształcenia ogólnego
- poznanie siebie (zainteresowania i mocne strony)
- zawody w bliższym i dalszym otoczeniu
- znaczenie pracy dla człowieka

- planowania własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno - zawodowych

Klasy IV - VI

Tematyka poruszana na zajęciach z kształcenia ogólnego i godzinach wychowawczych

- poznanie własnych zasobów (zainteresowania, mocne strony, kompetencje, prezentacja zainteresowań i uzdolnień)
- świat zawodów i rynek pracy (zawody charakterystyczne dla poszczególnych grup, znaczenie pracy dla człowieka, materialny aspekt pracy
- planowanie własnego rozwoju

Klasy VI – VII

Tematyka poruszana na godzinach wychowawczych, zajęciach kształcenia ogólnego, a także zajęciach z doradztwa edukacyjno – zawodowego w wymiarze 10 godzin rocznie w klasach 7. I 8.

Klasa 7.

Tematyka zajęć:

1) Czym będziemy się zajmować na zajęciach z doradztwa edukacyjno – zawodowego?
2) Wszyscy jesteśmy zdolni!
3) Czym się interesuję?
4) Zainteresowania i skłonności zawodowe
5) Moje mocne i słabe strony - o czym muszę pamiętać, planując karierę?
6) Osobowość a praca
7) Jak będzie wyglądać praca w przyszłości? Wpływ nowych technologii na zawody i formy zatrudnienia
8) Praca w zespole jako jedna z kompetencji kluczowych - "ja" w grupie
9) Moja marka osobista
10) Podsumowanie wiedzy o sobie – portfolio siódmoklasisty

Klasa 8.

1) Jak mądrze zaplanować przyszłość edukacyjno- zawodową?
2) Gdzie szukać informacji edukacyjno-zawodowych - przydatne linki i strony
3) Moje zainteresowania

4) Predyspozycje zawodowe
5) Moja hierarchia wartości a wybory edukacyjno-zawodowe
6) Rynek pracy - kwalifikacje, kompetencje, prognozy na przyszłość
7) Świat zawodów - jakich mogę się uczyć w warszawskich szkołach?
8) Proces rekrutacji do szkoły ponadpodstawowej
9) Branże przyszłości - czy roboty zabiorą nam pracę?
10) Kariera zawodowa w świecie ciągłych zmian - uczenie się przez całe życie